Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Министерство на правосъдието	**Нормативен акт:** Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство (ЗИД на ЗЗЛЗВНП)
○ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	◉ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лице за контакт: Кристина Лазарова – държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ Анна Гочкова-Цаловска – началник на отдел в Бюрото по защита на застрашени лица	**Телефон и ел. поща:** 02/ 9237 564 k_lazarova@justice.government.bg 02/8101141 A_Gochkova@justice.government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Проблем 1. Необходимост за оптимизиране на изпълнението на основната дейност на „Бюрото по защита на застрашени лица“ (БЗЗЛ) към министъра на правосъдието по изпълнение на специалната защита по Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство (ЗЗЛЗВНП), както и прецизиране на нормативната уредба, относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на чл. 123 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК).

1.1. *Кратко описание на проблема и причините за неговото възникване:*

В практиката по прилагането на ЗЗЛЗВНП се установява необходимост от това да бъдат преодолени неясноти в действащата нормативна уредба и да се прецизира съдържанието на Предварителната защита и на Програмата за защита на застрашени лица.

Съгласно чл. 14, ал. 3, т. 1 от ЗЗЛЗВНП, наред с функциите си по осъществяване на специалната защита Бюрото по защита организира и осъществява личната физическа охрана на защитени свидетели, техни възходящи, низходящи, братя, сестри, съпруг или лица, с които те са в особено близки отношения, при условията и по реда на Наказателно-процесуалния кодекс. Съгласно чл. 123 от НПК компетентни да осъществяват тази дейност са органите на Министерството на вътрешните работи (МВР и БЗЗЗЛ), като твърде общата регламентация води до неясноти в практиката по прилагане на разпоредбата. В тази връзка, нормативната уредба относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на НПК се нуждае от прецизиране.

Необходимо е да се формулират по-прецизно задълженията на БЗЗЛ и на лицето, на което се предоставя специална защита.

Следва да бъде уреден достъпът на БЗЗЛ до информационни системи по чл. 56 и чл. 56а от Закона за кредитните институции, във връзка с осъществяване на дейността по предоставяне на специална защита и по-конкретно на ефективен контрол от страна на БЗЗЛ върху задължението на застрашеното лице да изпълнява финансовите си задължения към държавата, физически и юридически лица или поемането на нови такива, както и в случаи на предприемане на действия за връщане на финансовите средства, използвани за защита, когато застрашеното лице самоволно не е изпълнявало задълженията си по специалната защита.

1.2. *Възможности за решаване на проблема в рамките на съществуващото законодателство:*

Необходими са законодателни изменения за решаване на констатираният в т. 1 проблем. Идентифицираният проблем не е възможно да бъде решен в рамките на съществуващото законодателство, чрез промяна на организацията на работа, с институционални мерки, а единствено чрез законодателни изменения и допълнения в ЗЛЗВНП, НПК и ЗКИ.

1.3. *Причини действащата нормативна рамка да не позволява решаване на проблема:*

Действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема, тъй като са необходими законодателни промени за оптимизиране на изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита, както и прецизиране на нормативната уредба относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на чл. 123 НПК. Необходимо е законова уредба на достъпа на БЗЗЛ до информационни системи по чл. 56 и 56а ЗКИ.

1.4. *Задължения, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или от правото на Европейския съюз:*

Законодателните промени не произтичат от правото на ЕС.

1.5. *Последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политики:*

Не са извършвани последващи оценки на въздействието на нормативния акт.

1.1. Кратко опишете проблема/проблемите и причините за неговото/тяхното възникване. По възможност посочете числови стойности.

1.2. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

1.3. Посочете защо действащата нормативна рамка не позволява решаване на проблема/проблемите.

1.4. Посочете задължителните действия, произтичащи от нормативни актове от по-висока степен или актове от правото на ЕС.

1.5. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

2. Цел 1: Оптимизиране на изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита по ЗЛЗВНП, както и прецизиране на нормативната уредба относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на чл. 123 НПК.

Посочете определените цели за решаване на проблема/проблемите, по възможно най-конкретен и измерим начин, включително индикативен график за тяхното постигане. Целите е необходимо да са насочени към решаването на проблема/проблемите и да съответстват на действащите стратегически документи.

3. Заинтересовани страни:

- Министерството на правосъдието;
- Министерството на вътрешните работи;
- Органите на съдебната власт – съдии, прокурори, следователи;
- Разследващите органи от МВР, Агенция „Митници“ и КПК;
- Адвокатите, предоставящи защита по наказателни дела;

- Участници в наказателното производство: свидетел, частен обвинител, граждански ищец, обвиняем, подсъдим, осъден, вещо лице, поемно лице, възходящи, низходящи, братя, сестри, съпруг или лица, с които се намират в особено близки отношения;

- Българската народна банка.

С оглед на спецификата на регулираните с проекта на нормативен акт обществени отношения в областта на наказателното право не е възможно да се посочи точен брой на потенциалните заинтересовани страни.

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: Необходимост за оптимизиране на изпълнението на основната дейност на Бюрото по защита на застрашени лица (БЗЗЛ) по изпълнение на специалната защита по Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство (ЗЛЗВНП), както и прецизиране на нормативната уредба, относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на чл. 123 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК).

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Не се извършват нормативни промени, нито се предприемат други мерки.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

- няма да се оптимизира изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита, която е незабавна защита и Програма за защита на застрашени лица;

- няма да бъдат формулирани по-прецизно задълженията на Бюрото по защита на застрашени лица и на лицето, на което се предоставя специална защита;

- няма да се отстранят предпоставките, водещи до неясноти в практиката по прилагане на нормативната уредба, отнасяща се до осъществяване на лична физическа охрана от органите на МВР и БЗЗЛ при условията и реда на чл. 123 НПК;

- няма да е налице законово основание по чл. 56 и чл. 56а ЗКИ за ефективен контрол от страна на Бюрото по защита върху задължението на застрашеното лице да изпълнява финансовите си задължения към държавата, физически и юридически лица или поемането на нови такива, както и в случаи на предприемане на действия за връщане на финансовите средства, използвани за защита, когато застрашеното лице самоволно не е изпълнявало задълженията си по специалната защита.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Няма.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Законопроектът не регулира обществени отношения, свързани с дейността на МСП.

Административна тежест:

Не се променя.

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

Вариант 2 „Изменение и допълнение на Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство“:

Описание:

Необходимо е да се предложат законови промени, за да се постигне оптимизиране на изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита, която е незабавна защита и Програма за защита на застрашени лица. Следва да бъдат формулирани по-прецизно задълженията на Бюрото по защита и на лицето, на което се предоставя специална защита. Също така съгласно чл. 14, ал. 3, т. 1 от ЗЗЛЗВНП като съпътстваща дейност е уредена функцията на БЗЗЛ по организация и осъществяване на лична физическа охрана на свидетели, техни възходящи, низходящи, братя, сестри, съпруг или лица, с които се намират в особено близки отношения при условията и реда на чл. 123 НПК. Съгласно чл. 123 от НПК компетентни да осъществяват тази дейност са органите на МВР и БЗЗЛ, като твърде общата регламентация води до неясноти в практиката по прилагане на разпоредбата. В тази връзка, нормативната уредба, относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на НПК, се нуждае от прецизиране. Във връзка с осъществяване на дейността по предоставяне на специална защита и по-конкретно на ефективен контрол от страна на Бюрото по защита върху задължението на застрашеното лице да изпълнява финансовите си задължения към държавата, физически и юридически лица или поемането на нови такива, както и в случаи на предприемане на действия за връщане на финансовите средства, използвани за защита, когато застрашеното лице самоволно не е изпълнявало задълженията си по специалната защита е необходим достъп на БЗЗЛ до информационни системи по чл. 56 и чл. 56а от Закона за кредитните институции (ЗКИ).

Основните предлагани промени ще са следните:

- оптимизиране изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита, която е незабавна защита и Програма за защита на застрашени лица;
- формулиране по-прецизно задълженията на Бюрото по защита на застрашени лица и на лицето, на което се предоставя специална защита;
- отстраняване на предпоставките, водещи до неясноти в практиката по прилагане на нормативната уредба, отнасяща се до осъществяване на лична физическа охрана от органите на МВР и БЗЗЛ, при условията и реда на чл. 123 НПК;
- създаване на законово основание по чл. 56 и чл. 56а ЗКИ за ефективен контрол от страна на Бюрото по защита на застрашени лица върху задължението на застрашеното лице да изпълнява финансовите си задължения към държавата, физически и юридически лица или поемането на нови такива, както и в случаи на предприемане на действия за връщане на финансовите средства, използвани за защита, когато застрашеното лице самоволно не е изпълнявало задълженията си по специалната защита.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

При този вариант ще се:

- оптимизира изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита, която е незабавна защита и Програма за защита на застрашени лица;
- формулират по-прецизно задълженията на Бюрото по защита на застрашени лица и на лицето, на което се предоставя специална защита;

- отстранят предпоставките, водещи до неясноти в практиката по прилагане на нормативната уредба, отнасяща се до осъществяване на лична физическа охрана от органите на МВР и БЗЗЛ при условията и реда на чл. 123 НПК;
- създаде законово основание по чл. 56 и чл. 56а ЗКИ за ефективен контрол от страна на Бюрото по защита на застрашени лица върху задължението на застрашеното лице да изпълнява финансовите си задължения към държавата, физически и юридически лица или поемането на нови такива, както и в случаи на предприемане на действия за връщане на финансовите средства, използвани за защита, когато застрашеното лице самоволно не е изпълнявало задълженията си по специалната защита.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Не се предвиждат негативни въздействия.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Няма.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Не се предвижда въздействие върху малките и средни предприятия.

Административна тежест:

Проектът не регулира предоставянето на административни услуги и не въвежда нови задължения за физическите и юридическите лица и в този смисъл няма отношение към административната тежест за физическите и юридическите лица.

Вариант 3 „НЕНОРМАТИВНА НАМЕСА“:

Описание:

Не е възможно предприемането само на организационни мерки. Необходимо е уреждането на

проблема с нормативен акт.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Няма.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

За този вариант са присъщи всички негативни въздействия на Вариант 1.

Дефинираният в т. 1 проблем не може да бъде решен единствено чрез организационни мерки

Отрицателните въздействия биха били:

- няма да се оптимизира изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита, която е незабавна защита и Програма за защита на застрашени лица;
- няма да бъдат формулирани по-прецизно задълженията на Бюрото по защита на застрашени лица и на лицето, на което се предоставя специална защита;
- няма да се отстранят предпоставките, водещи до неясноти в практиката по прилагане на нормативната уредба, отнасяща се до осъществяване на лична физическа охрана от органите на МВР и БЗЗЛ при условията и реда на чл. 123 НПК;

- няма да е налице законово основание по чл. 56 и чл. 56а ЗКИ за ефективен контрол от страна на Бюрото по защита на застрашени лица върху задължението на застрашеното лице да изпълнява финансовите си задължения към държавата, физически и юридически лица или поемането на нови такива, както и в случаи на предприемане на действия за връщане на финансовите средства, използвани за защита, когато застрашеното лице самоволно не е изпълнявало задълженията си по специалната защита.

(върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни)

Специфични въздействия:

Не са идентифицирани очаквани специфични въздействия.

Въздействия върху малките и средните предприятия:

Проектът не регулира предоставянето на административни услуги и не въвежда нови задължения за физическите и юридическите лица и в този смисъл няма отношение към административната тежест за физическите и юридическите лица.

Административна тежест: При този вариант не се очаква намаляване на административната тежест за физическите и юридическите лица.

(въздействията върху малките и средните предприятия; административна тежест)

1.1. Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални и екологични въздействия, включително върху всяка заинтересована страна/група заинтересовани страни. Пояснете кои въздействия се очаква да бъдат значителни и кои второстепенни.

1.2. Опишете специфичните въздействия с акцент върху малките и средните предприятия и административната тежест (задължения за информиране, такси, регулаторни режими, административни услуги и др.)

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант „Без действие“	**Вариант 2 „Изменение и допълнение на ГПК**	**Вариант 3 „Ненормативна намеса“**
Ефективност	Цел: Оптимизиране на изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита по ЗЛЗВНП и прецизиране на нормативната уредба относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на чл. 123 НПК.	ниска	висока	ниска

Ефикасност	Цел: Оптимизиране на изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита по ЗЛЗВНП и прецизиране на нормативната уредба относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на чл. 123 НПК.	**ниска**	висока	ниска
Съгласуваност	Цел: Оптимизиране на изпълнението на основната дейност на БЗЗЛ по изпълнение на специалната защита по ЗЛЗВНП и прецизиране на нормативната уредба относно предоставянето на лична физическа охрана при условията и реда на чл. 123 НПК.	**ниска**	висока	ниска

1.1. Сравнете вариантите чрез сравняване на ключовите им положителни и отрицателни въздействия.

1.2. Посочете степента, в която вариантите ще изпълнят определените цели, съгласно основните критерии за сравняване на вариантите:

ефективност, чрез която се измерва степента, до която вариантите постигат целите на предложението;

ефикасност, която отразява степента, до която целите могат да бъдат постигнати при определено ниво на ресурсите или при най-малко разходи;

съгласуваност, която показва степента, до която вариантите съответстват на действащите стратегически документи.

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2 Нормативна намеса: „Изменение и допълнение на ЗЗЛЗВНП“

Посочете препоръчителните варианти за решаване на поставения проблем/проблеми.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант за решаване на всеки проблем.

1.2. Ако се предвижда въвеждането на такса, представете образуването на нейния размер съгласно Методиката по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
…….

◉ Не

1.1. Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на избрания вариант.

1.2. В случай че се предвижда създаване нов регулаторен режим, посочете неговия вид (за стопанска дейност: лицензионен, регистрационен; за отделна стелка или действие: разрешителен, уведомителен; удостоверителен и по какъв начин това съответства с постигането на целите).

1.3. Мотивирайте създаването на новия регулаторен режим съгласно изискванията на чл. 3, ал. 4 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

1.4. Посочете предложените нови регулаторни режими отговарят ли на изискванията на чл. 10 – 12 от Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.5. Посочете изпълнено ли е изискването на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за дейностите по предоставяне на услуги.

1.6. В случай че се изменят регулаторни режими или административни услуги, посочете промяната.

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

……..……
…….

◉ Не

Когато отговорът е „Да“, посочете регистрите, които се създават и по какъв начин те ще бъдат интегрирани в общата регистрова инфраструктура.

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

Изборът следва да е съотносим с посочените специфични въздействия на препоръчителния вариант.

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма.

Посочете възможните рискове от прилагането на препоръчителния вариант, различни от отрицателните въздействия, напр. възникване на съдебни спорове и др.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

……..

Посочете основните заинтересовани страни, с които са проведени консултации. Посочете резултатите от консултациите, включително на ниво ЕС: спорни въпроси, многократно поставяни въпроси и др.

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Законопроектът ще бъде публикуван за провеждане на обществени консултации за срок от 30 дни.

Обобщете най-важните въпроси за обществени консултации. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

○ Да

◉ Не

.

1.1. Посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 6.2 и 6.3, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

1.2. Изборът трябва да съответства на посоченото в раздел 1, съгласно неговата т. 1.5.

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

(преценка съгласно чл. 20, ал. 3, т. 2 от Закона за нормативните актове)

10. Приложения:

1. Закон за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство;
2. Наказателно-процесуален кодекс.
3. Закон за кредитните институции

Приложете необходимата допълнителна информация и документи.

11. Информационни източници:

1. https://lex.bg/laws/ldoc/2135495492
2. https://lex.bg/laws/ldoc/2135512224
3. https://lex.bg/laws/ldoc/2135532723

Посочете изчерпателен списък на информационните източници, които са послужили за оценка на въздействията на отделните варианти и при избора на вариант за действие: регистри, бази данни, аналитични материали и др.

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Име и длъжност:

Дата:

Подпис:

15.10.2026 г.

X

д-р Любомир Талев
Директор на дирекция С3
Signed by: Lyubomir Nikolaev Talev